

EPISTO

LA NVNCVPATO
ria ad Carolum Casarē.

Exhortatio ad studium Euangeli
caē lectionis. *Catechē*

Paraphrasis in Euangelium Mat
thæi, per D. Erasmiū Rote. nūc
primum nata, & ædita. *Allegor*

Epistola ad R. D. Matthæum
Cardinalem Sedun.
Cum privilegio.

REVERENDISSIMO IN CHRISTO

Patri ac Illustriss. principi. D. Alfonso de

Fonseca Archiepiscopo Toletano,

ac Hispaniarū primati; Mi-

chael Egua Typo-

graphus. S.

ARAPHRASES ERASMI

in Euangeliā modo à nobis excusas
R. D. T. offero: quā ea sit, quę pietati
Euangelicę prospiciat, & ipsi Erasmo
non mediocriter faueat. quod ex fre-
quenti libellorū eius lectione satis cōstat, itē eo quod
imperatore Carolo nuper ad Hispaniā Erasmi inui-
tante, R. D. T. sponte amplā illi cōditionē, si huc ve-
nisset, pollicebatur. Nimirū illius tantī viri desyderio:
qui etsi in reliquis operib⁹ suā in omni fermē literarū
præcipue bonarū genere multiplicē ac prorsus admi-
randā eruditionē ostēdit, in his tamē Paraphr. Theor-
logū verū & eximīū adeo se mōstrauit, vt si quis etiā
cū veterib⁹ illis, quos hic totos expressit, cum cōpo-
riat, sub æquo iudice inter primos cēseat collocādis.
In quib⁹ & ipsi quoq; Momo abūde satisfecit. Quā
igitur intelligerē, hæc adeo grata R. D. T. futura, dedi
operā, vt è nōis prælis castigatissima pdirēt. quo fiet,
vt hac etiā causa multi ex literis Euangelicis quę exo-
ptauerūt fructū colligāt. Valeat foelix illustriss. D. T.

CAROLVS DIVINA CLEMENTIA 3
Electus Romanorum imperator, semper Augustus,
Hispaniæ, vtriusq; Siciliæ &c. Rex, Archidux Austriæ,
Dux Burgundiæ &c.

HONORABILIS, FIDELIS DI
lecte. Plurimum nos delectavit Paraphrasis
tua in Euangelium dñi Matthæi nup̄ ædita:
non tã quia nomini n̄ro dicata est, quã qđ
grauitũ doctorũq; virorũ iudicio magnope
re laudat̄: eo maxime noie, qđ insigni qua
dã eruditione Euãgelicæ doctrinæ puritatẽ exprimẽs: nõ pa
rũ utilitatis sacre Theologiæ studiosis, ac vniuersæ Christia
næ religioni sit allatura. Nã cũ in reliqs studiorũ tuorũ monu
mẽtis, vbicq; celebratis, magnã laudẽ merearis: nullã tamẽ ple
niorẽ, vbertiorẽq; quã ex istis tuis Paraphrasib⁹ tulisse crede
ris. Agnoscim⁹ autẽ priuatim multas & excellẽtes ingenii tui
dotes, partim illustriss. memoriæ regi patri n̄ro, partim nobis
rep̄sentatas. Nã & illi panegyricũ, & nobis institutionẽ boni
& Christiani principis exhibuisti: nõ tantũ in splẽdorẽ nois
n̄ri, sed etiã ad utilitatẽ posterorũ. Ergo interesse dignitatis n̄rę
arbitramur p̄ occasiones oẽm tibi gratitudinẽ ostẽdere, intelli
gẽtes nimirũ magnã ingeniorũ foelicitatẽ hanc esse, vt suarũ
virtutũ amatẽ principẽ experiant̄. Interea piis conatib⁹, & p̄
posito isti tuo tã recto & vtili modis oib⁹ fauebim⁹, fouebis
musq; quicqđ in Christi honorẽ & christianorũ salutẽ abs te
factũ audiem⁹. Datũ Bruxellæ, prima April. M.D.XXII.

Charles.

G. Murillonus.

INVICTISSIMO CAESARI
 CAROLO, eius nominis quinquiesimo,
 D. ERASMO ROTTERODAMO
 MVS.
 S.D.

AVD QVAQVAM
 ignarus CAROLE
 CAESAR invictissime,
 quanta religio, quantaque
 reuerentia debeatur, quā
 omnibus sacris literis,
 quas nobis sancti patres
 diuini numinis afflatu
 prodiderunt: tum præ-
 cipue his, quæ nobis bo-
 na fide referunt, quæ pater ille cœlestis ad totius or-
 bis salutem per filium suum Iesum, vel gessit, vel pro-
 loquutus est: simulque conscus indignitatis propriæ,
 quum ante annos aliquot primum ad molirer manū
 Epistolis Paulinis, Paraphrasi explanandis (nam id
 mihi tum vltro suggestit impetus animi) videbar mi-
 hi facinus aggredi vehemēter audax, & improbū, ac
 periculosa, quod aiunt, alex: adeo vt posteaque in vno
 alteroue capite fecissem opis periculū, plane cōtractis
 velis

IN EVANGELIUM MAT
THAEI PARAPHRASIS,
PER ERASMV M RO
TERODAMVM.

I MORTALES TAM
ardentibus studiis amplectun-
tur librum humana proditū
industria, qui vel tuendæ sar-
ciendæve valetudinis rationē,
vel augēdæ rei familiaris viā,
vel aliam aliquam disciplinā
ad terrena modo cōmoda cō-
ducibilem pollicetur, quanto flagrantioribus studiis
hic liber est ab omnibus excipiendus, cuius vtilitas
ex æquo pertinet ad omnes, nec humana comoda,
moxq; peritura promittit. Sed coelestem philosophiā
a coelesti doctore Iesu Christo mortalium generi tra-
ditam docet, & huius admirabile præmium pollice-
tur: non opes, non regnum, non voluptates, sed verā
atq; æternam foelicitatem, atq; ad hanc expeditam ac
facilem omnibus viam cōmonstrat, & autorem indi-
cat, per quem nulli non est parata salus, extra quem
nulli est sperāda salus. Quis autem est hominū quem
non excitet tantī boni certa spes: quantumvis barba

bo nigrum . Quoniam autem omnia deo conditori
 sacra sunt, religiosum esse debet per vllā omnino rem
 deferare. Quid autem opus est vllō iurando inter
 eos , inter quos nec pro sua simplicitate diffidat quis
 quam, nec pro sua sinceritate fallere cupiat quisquā,
 etiam si liceat impune, præsertim in rebus his, quarū
 contemptum profitentur . Inter vos igitur sanctior,
 ac firmior esse debet sermo simplex, quā apud Iu-
 deos quālibet religiosum iusurandū. Apud vos enim
 apud quos nihil esse debet in labiis quod diffideat ab
 animo, non est alius vsus sermonis, nisi vt mutuo si-
 bi significant homines , quod animo sentiunt . ~~hic
 est sermo iurandi, cuius est iusurandum, et
 oportet sermone iurandi, quod si pro iuramento
 obstringeretur, et si iuramentum iurandi iurandi
 non sunt iuramenta, non obstringeretur, et si iuramentum
 quod non obstringeretur, et si iuramentum iurandi
 non obstringeretur, et si iuramentum iurandi
 obstringeretur, et si iuramentum iurandi
 per iuramentum iurandi, et si iuramentum iurandi
 iuramentum iurandi.~~ Quod si quid his accesserit,
 ex vitio accesserit oportet. Aut enim parum bene sen-
 tit, qui iurat, de eo cui iurat: aut diffidit is qui iusuran-
 dū exigit. At neutrum cōpetit in vos, quos omnib⁹ mo-
 dis pfectos esse volo. ~~hic est sermo iurandi, cuius est iusurandum, et
 oportet sermone iurandi, quod si pro iuramento
 obstringeretur, et si iuramentum iurandi iurandi
 non sunt iuramenta, non obstringeretur, et si iuramentum
 quod non obstringeretur, et si iuramentum iurandi
 non obstringeretur, et si iuramentum iurandi
 obstringeretur, et si iuramentum iurandi
 per iuramentum iurandi, et si iuramentum iurandi
 iuramentum iurandi.~~ nō
 abrogo legē, q̄ vetat perjurium, sed legē reddo plentior

nones, à qb? semp abhorruit: voluptates multo min?,
 q̄ nec ætatē hāc deceāt, si libeat frui, & breui mihi sciā
 esse relinquēdas. Illud mihi poti? studio est, cōmeatū
 aliquē parare, quò instruct? hinc feliciter emigrē ad
 Christū, cui nra defudāt studia. Vtinā pariter succedat
 hic conat? noster ac successit in ep̄līs ap̄licis. Iam enī
 passim terūtur manib? etiā laicorū. Atq; vtinā p̄ istas
 negociorū pcellas, amplitudinī tuæ liceat hoc agere,
 qđ solū erat agēdū. Et tamē quātū licet scio te fauere
 negotio Christi, p̄inde nō dubito, qn faueas & Eras
 mo. Op? dicaim? optimo principi Carolo, partim
 qđ diuinarē, vt est pietate singulari, hoc illi? maiestati
 fore gratissimū, ptim vt tam fauorabili titulo plurimū
 animis cōmēdaret. De Leone nro coept? est hic spar
 gi rumor, quē magnopere cupiā esse vanū. Nihil illi?
 ingenio mihi?, vnice faueat honestis literis. In me pe
 culiari quodā animi fauore p̄pensus erat, sed mortalis
 erat. Si visum est deo pastorē suū ad solidiorē felicita
 tem euocare, precor, vt nobis cōtingat aliqs tui simil
 lim?: si qs tamē tui similior esse potest, q̄s es ipse tui.
 R.D.T. dñi florētē & incolumē seruet dñs Iesus. Bas
 leæ postridie Idus Decēbris. Anno. M.D.XXI.

Complutī in Aedibus Michaelis de
 Egua. Anno. M.D.XXV.
 pridie Calendas Iulii.